



Høringsinnspill om statsbudsjettet 2019

Forum for utvikling og miljø (ForUM), et nettverk av 50 norske organisasjoner, takker for muligheten til å gi innspill til statsbudsjettet og nasjonalbudsjettet for 2019.

Styrke Norges klimamål til 2030

Samme dag som forslaget til statsbudsjett ble lansert ble også FNs klimapanelers rapport om å stanse klimaendringene ved 1,5°C lansert. Denne viser at forskjellen mellom en temperaturøkning på 1,5 og 2°C grader er alarmerende, med skader på natur og mennesker som er irreversible, og at det eneste ansvarlige, og økonomiske, er å sette i gang umiddelbare tiltak som samsvarer med 1,5-gradersmålet.

Statsbudsjettet er dessverre langt unna å begrense global oppvarming til 1,5°C. Dagens norske klimamål gir tre grader, mens dagens klimapolitikk har en praksis som styrer oss mot opptil fire, ifølge forskningsinstitusjonen [Climate Action Tracker](#). Klimafinansieringen for tiltak i utviklingsland ser med budsjettets økning i klimabistand heller ikke ut til å nå opp til nivået før regjeringens store kutt i 2014.

En ny [rapport fra Stockholm Environment Institute](#), skrevet for ForUM, Kirkens Nødhjelp, Naturvernforbundet og Regnskogsfondet, viser at Norge må kutte minst 53% nasjonalt i klimagassutslipp innen 2030, og *betraktelig øke* klimafinansieringen om vi skal bidra rettferdig til at 1,5-gradersmålet nås. Alle land skal melde inn nye forsterkede klimamål til UNFCCC for å nå Parisavtalen innen 2020. For å få størst påvirkning på andre land bør det annonseres på klimatoppmøtet COP24 i Polen i desember 2018.

ForUM anmoder derfor komiteen om å be regjeringen om følgende:

- Styrke Norges klimamål til *minst* 53% kutt i *norske* klimagassutslipp i forhold til 1990-nivå, i tråd med vitenskapelige anbefalinger for å unngå oppvarming på over 1,5°C. Dette avviker fra nåværende vedtatte mål på 40% utslippskutt i samarbeid med EU i 2030, som ikke sier noe om hva utslippsnivået skal være i Norge i 2030.



Tiltak for implementering

Det kreves umiddelbare tiltak som styrker iverksettelsen av norsk klimapolitikk, og som er i tråd med en verden der temperaturøkningen ikke er større en 1,5°C.

Tilleggsproposisjon: Utslippskonsekvensene av statsbudsjettet bør tallfestes

gjennom sektorvise karbonbudsjetter. For første gang måtte regjeringen redegjøre i tråd med klimaloven for både hvordan Norge skal nå klimamålene og klimaeffekten av budsjettet. Presentasjonen av dette i statsbudsjettet var for dårlig på begge deler. Det må være mulig å vurdere de helhetlige konsekvensene av statsbudsjettet sett i lys av Norges internasjonale forpliktelser om å begrense jordas temperaturstigning til 1,5-2°C. Det er avgjørende at vi blir i stand til å telle klimagassutslipp like godt som vi er i stand til å telle penger når viktige beslutninger skal tas. For å klargjøre konsekvensene av forslaget til statsbudsjett bør regjeringen legge fram en tilleggsproposisjon for å gi Stortinget best utslippsframskriving som inkluderer alle utslipp fra norsk økonomisk sone per sektor, og tilgjengelig informasjon om klimakonsekvensene av budsjettet. Dette gjelder også forsvarets virksomhet både nasjonalt og internasjonalt.

ForUM anmoder derfor komiteen om å be regjeringen om følgende:

- Legge frem en tilleggsproposisjon som tallfester klimakonsekvensene av statsbudsjettet gjennom sektorvise karbonbudsjetter med tilhørende tiltak og virkemidler for å nå utslippsmålene.
- Innføre nye virkemidler og tiltak som vil gi utslippskutt og teknologiutvikling i både kvotepliktig sektor og ikke-kvotepliktig sektor, eksempelvis Miljødirektoratets beregningstekniske grunnlag og representantforslag 16 S (2017-2018), som vil gi betydelige utslippskutt.
- Ikke å gi nye olje- og gasslisenser, og å trekke tilbake lisensene i 23. og 24. konsesjonsrunde. Regjeringen legger opp til økt petroleumsvirksomhet på norsk sokkel. Bevilgningen til geologisk kartlegging i Barentshavet nord bør strykes. Leterefusjonsordningen i petroleumssektoren bør også avvikles.
- Utarbeide en strategi for rettferdig omstilling innenfor petroleumssektoren i tråd med anbefalingene fra blant annet New Climate Economy og Grønn skattekommisjon.
- Øke CO₂-avgiften ytterligere. Det må bli betydelig dyrere å forurense både i kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor. Det må også etableres en årlig vurdering av CO₂-avgiften med mål om at avgiften gradvis økes.
- Øke flypassasjeravgiften ytterligere, avvikle taxfree-ordningen, og styrke togforbindelsene til de nordiske hovedstedene.
- Fjerne merverdiavgiften på reparasjoner, som vil gjøre reparasjonstjenester billigere og føre til at folk reparerer mer fremfor å kjøpe nytt.